

Négy férfi, két Amerika

2023 december 04. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Biden és Trump árnyékában DeSantis és Newsom képviseli a trónkövetel? nemzedéket

Miközben sorra haltak meg az elmúlt napokban az amerikai közélet hidegháborús nemzedékének agg képvisel?i – Henry Kissinger mellett Rosalynn Carter egykori first lady és Sandra Day O'Connor, az els? n?i f?bíró –, a középgeneráció is észrevétette magát. Igaz, Ron DeSantis és Gavin Newsom nagy szócsatával járó tévévitájának nehéz meghatározni az apropóját. Florida republikánus kormányzója ugyan megpályázta a 2024-es republikánus elnökjelöltséget, de a többi indulóval együtt utcahossznyi a lemaradása Donald Trump mögött. A Kaliforniát irányító demokrata párti Newsom pedig bölcsen teszi, hogy nem indul Joe Biden ellenében; hivatalban lév? elnök ellen komoly politikusnak nem tanácsos ezt tennie.

Bidennek az egyéb egészségi bajai mellett épp eléggé fájhat a feje amúgy is a közvélemény-kutatási adatok miatt – most már rendszeresen Trump mögött kullog országosan és a kulcsállamokban is, ahol a választás várhatóan eld?l jöv?re. Meg amiatt is, hogy az amerikai politikai élet egy különös figurája, ifjabb Robert Kennedy (az azonos nev? igazságügy-miniszter, illetve szenátor fia, John F. Kennedy elnök unokaöccse) a demokrata elnökjelölti kampányát független indulásra cserélte.

Az utóbbi hónapok felmérései szerint jelenleg a szavazatok csaknem 16 százalékára számíthatna. Kérdés persze, meddig tart ki a kampánya, de ha valóban elindul, az komoly bizonytalansági tényez?t vihet a választásba.

A legutóbbi érdemi hármas verseny kárvallottja 1992-ben id?sebb George Bush elnök volt, aki Ronald Reagan alelnökeként, majd utódaként játszott jelent?s szerepet a Nyugat hidegháborús gy?zelmében. Az Ovális Irodából követhette a Szovjetunió összeomlását és a kelet-közép-európai rendszerváltásokat, 1989-ben Magyarország is egyfajta h?sként fogadta. Mindez azonban a választáson keveset ért, mert egy kis déli állam, Arkansas kormányzója, Bill Clinton lett a befutó. Bush vereségének több oka is volt, de az, ami mostanában Joe Bidennek is eszébe juthat, az Ross Perot texasi milliárdos elindulása volt függetlenként. Perot csaknem húszmillió szavazatot és 19 százalékot kapott, Bush pedig mehetett nyugdíjba, ahogy alelnöke, a nem túl tehetséges Dan Quayle is lehúzhatta a rolót. A történelem olykor igazságtalan, ahogy Winston Churchill-lel is az volt 1945-ben.

Lehet persze, hogy épp ebben az igazságtalanságban reménykedik Biden, aki eddigi elnöksége alatt alig tud eredményeket felmutatni, Bushéhoz foghatót pedig végképp nem. Azt gondolhatja, ennyi is elég lehet majd Trump ellen.

A különös amerikai választási rendszer és hektikus lebonyolítása Európából nézve furcsa eredményeket hozhat. Trump 2016-ban úgy gy?zte le Hillary Clintont, hogy kevesebb szavazatot szerzett nála, négy évvel kés?bb pedig úgy veszített – a hivatalos eredmény szerint – Biden ellenében, hogy a választók nagyobb hányada voksolt rá, mint a gy?zelmekor.

Azért kell hangsúlyozni a hivatalos eredményt, mert a republikánus szimpatizánsok jelent?s része ma sem fogadja el Biden gy?zelmének jogosságát.

Jelen állás szerint Biden és Trump összecsapására számíthatunk 2024. november 5-én. De az összes pénzünket azért ne tegyük fel erre az eshet?ségre. Nem feltétlenül kell a legrosszabbra gondolni, arra, hogy Kennedy elnök is másképp tervezte a dallasi útját. Trump 77 éves, Biden nemrég ünnepelte a 81. születésnapját. Tizenegy hónap van hátra a választásig, és aki vett már részt ilyenben, az megmondhatója, hogy harmincháromnak fogják érezni. Sok minden történhet még. Januárban megkezd?dnek az el?választások. Biden meger?sítette, hogy a posztot jelenleg is betölt? Kamala Harris lesz ismét az alelnökjelöltje. (Bár enyhén szólva sem váltotta be a hozzá f?zött reményeket, igyekeznek is eldugni szem el?l.) Trump volt alelnökére, Mike Pence-re nem számíthat újból. Új – ahogy az amerikai mondja – „futótárs" után kell néznie. Kevéssé valószín?, hogy DeSantis lenne a kiszemelt. Egyrészt ? is fehér férfi, márpedig a XXI. századi Amerika szempontrendszerében kell gondolkodnunk. A politológiai közhely szerint a választást középen kell megnyerni, így például Tim Scott fekete b?r?, vallásos és népszer? szenátor, vagy indiai származású n?ként Nikki Haley egykori ENSZ-nagykövet és kormányzó segítségére lehet Trumpnak választói bázisa szélesítésében.

A másik f? érv DeSantis ellen, hogy Trump után a Republikánus Párt második legkarakteresebb alakja. Nem biztos, hogy két dudás megférne egy csárdában. S?t, DeSantis helyében a legtöbben alighanem azt választanánk, hogy tovább kormányozzuk a napsütötte Floridát, azzal szemben, hogy Washingtonba költözzünk Trump másodheged?sének.

Az amerikai alelnökökr?l egyébként sokáig azt tartották, abból áll a munkájuk, hogy várják, amíg lelövik az elnököt – Kennedy a negyedik volt –, hogy a helyére léphessenek. Majd Richard Nixon mellett Gerald Ford a Watergate-botrány nyomán megtanulta, más módja is van az utódlásnak. George W. Bush mellett pedig Dick Cheney igen

kritikus id?szakban, a szeptember 11-i terrortámadások, majd az afganisztáni és az iraki háború idején valódi karaktert adott az alelnöki szerepnek. (Jobbak voltak az értelmi képességei a f?nökéhez képest.) Egyel?re mindenesetre semmi nem utal arra, hogy alelnökt?l várhatjuk a Biden és Trump nevével fémjelzett gerontokratikus nemzedék utódlását. Talán a kongresszusból sem. A két legfontosabb szenátor, Charles Schumer és Mitch McConnell 73, illetve 81 évesek, a 83 éves Nancy Pelosit pedig dinamittal sem lehetett volna kirobbantani a házelnöki székb?l, ha a demokraták nem veszítik el a 2022-es képvisel?házi választást.

Ezek a körülmények adnak jelent?séget DeSantis és Newsom másfél órás vitájának, amelyet a Fox News hírcsatorna a konzervatív oldalon népszer? médiasztárja, Sean Hannity vezetett. A szópárbaj alternatív elnökjelölti vitának is felfogható volt, vagy pedig el?zetesnek 2028-ra. Mindketten újraválasztott kormányzóként irányítanak az USA négy legfontosabb szövetségi államából egyet-egyet. Vagyis az amerikai felfogás szerint elnöki potenciállal rendelkeznek. Noha Európából is figyelemmel kísérjük az efféle vitákat, ne számítsunk arra, hogy külpolitikai kérdésekben ütköznek a vélemények. Olyan, értékkülönségeket tükröz? és minket is érint? ügyekben viszont igen, mint az abortusz vagy a törvénytelen bevándorlás.

Florida DeSantis vezetésével a gender?rületnek is megálljt parancsol, többek között a magyarhoz hasonló gyermekvédelmi törvény bevezetésével, míg a liberális Kalifornia a lassan lakhatatlan nagyvárosaival a woke-ideológia egyik fellegvára a technológiai óriások aktív részvételével. Az értékválasztás annak a kérdése, ki milyen „országban” akar élni.

Nem véletlen, inkább kortünet, hogy a vitáról készült beszámolójában az NBC News f?sodorbeli csatorna felkutatott egy homoszexuális férfit, aki elmondta, hogy Floridából Kaliforniába költözött, mert az olyanoknak, mint ?, ott jobb a környezet. DeSantis viszont a személyeskedésekt?l nem mentes vitában maga hozta fel, hogy Newsom egyes rokonai átköltöztek Floridába.

A középkorú DeSantis és Newsom egy b? nemzedékkel fiatalabb Trumpnál, illetve Bidennél. De az eddigiek alapján ugyanazt a kultúrharcot folytatják, két különböz? Amerikában, hagyományos értékekben, illetve woke- és LMBTQ-szempontokban gondolkodva. Ez a vita szurkolói szinten zajlik a közbeszédben, a kiértékelés is ennek megfelel?.

Ha a sértésekkel dobálózás, a tények eltorzítása és az amerikaiak legrosszabb ösztöneire apellálás a vezetés védjegyei, akkor DeSantis emelkedett ki a vita gy?zteseként

– gúnyolódik a Time hírmagazin publicistája. „Ki nyert? A szabadság – és Florida” – írja tárgyilagosabban a USA Today. Mindez a mi b?rünkre is megy, ezért is kísérjük kiemelt figyelemmel az elnökválasztást. Az amerikai politika és korszellem hozzánk is eljut, most éppen David Pressman nagykövet képében van jelen. Nem mindegy, ki és mikor jön utána.

Sz?cs László - www.magyarnemzet.hu

Ajánló